

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

BARNAVÄNNEN

JUBILEUMSÅRGÅNG

N:o 15

Illustrerad Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet.

30 årg.

13 April

Redaktion: ANNA och J. E. GAUFFIN.

1913.

Den rike ynglingen.

Mark. 10: 17-22.

När Jesus talade om barnens rätt till honom och hans rike och slöt dem i sin famn och välsignade dem, var det många människor, som lyssnade till hans ord och sågo hans kärleksfulla handlingssätt mot de små. Bland dessa befann sig även en ung man, som var mycket rik och därtill ägde en hög samhällsställning.

Man kunde ju förutsätta, att en sådan människa borde vara lycklig, men det var han icke. Det fanns i hans själ en inre hunger, en tomhet och en lyckoträngtan, som varken ungdom, rikedom och ett förnämligt ämbete kunde tillfredsställa. Denna inre tomhet kändes ännu bittrare och tröstlösare, när han såg barnens lycka i Jesu sköte.

När den unge mannen strax därpå möter Jesus på landsvägen, skyndar han fram till honom, böjer sina knän inför honom och utropar: "Gode mästare, vad skall jag göra, att jag må ärva evigt liv?" Det var efter det eviga livets gåva han längtade och frågade, och

det var för att vinna den, som han ändå från barndomen bemödat sig om att hålla Guds bud.

Men Jesus visar honom en högre godhet än den mänskliga med de orden: "Ingen är god utan Gud allena." I dessa Jesu ord ligger samma mening, som när han i sin bergspredikan säger: "Varen fullkomlige, såsom eder himmelske Fader är fullkomlig." Det är efter denna fullkomlighet vi skola längta och som vi skola söka vinna.

Men om vägen till denna fullkomlighet undervisar oss Jesus i denna vår text, på samma gång han därom undervisar den rike ynglingen. Denne hade börjat beträda denna väg genom att hålla budorden. Han hade vaktat sig för orenhetens och sedeslöshetens synd mot Guds sju sju bud. Han hade hållit sig fjärran från råa och våldsamma människor, så att han icke syndat mot Guds femte bud, och aldrig hade han stulit något från sina medmänniskor och syndat mot Guds sjunde bud. Inte heller hade han sladdrat och pratat ont om sina medmänniskor och syndat mot Guds åttonde bud. Och sina föräldrar hade han hedrat och vördat och alltid varit en god, lydlig och hänsynsfull son. Han hade inte velat synda mot Guds fjärde bud. Detta var ju en god början på vägen till evigt liv.

När Jesus hör och ser, att den unge mannen är en god och fin och ofördärvad yngling, då fattar han kärlek till honom. Jesus tänker helt visst i denna stund: Ack, att alla ynglingar och jungfrur vore så fina och ofördärvade till sin yttre och inre människa, som denne unge man! Då slupe

de undan att se utlevade och utrucklade ut vid trettio år. Då kunde de behålla ungdomens fägring och kraft ända intill hög ålder.

Emellertid har Jesus fattat kärlek till den rike ynglingen och vill hjälpa honom framåt på vägen till evigt liv. Därför säger han till honom: "Ett fattas dig. Gå bort och sälj allt det du har och giv åt de fattiga, och du skall få en skatt i himmelen, och kom och följ mig." Jesus bjuder mannen att göra sig lös från de jordiska ägodelarna och genom barmhärtighetsgärningar på jorden samla sig skatter i himmelen. Han skulle göra sig lös för att kunna såsom lärjunge följa Jesus. Ty tonvikten ligger just på de sista orden. Det är nämligen genom att följa Jesus, som det eviga livet vinnes. I Jesu fotspår går vägen till det eviga livet.

Men ynglingen blev dyster vid dessa Jesu ord. Han var starkt bunden vid de jordiska ägodelarna, från vilka Jesus ville lösa honom. Men frälsaren fick inte lösa honom. Han gick bort dyster och bedrövad. Så är det alltid. Vägen bort från Jesus är alltid en dyster väg, en väg full av förtvivlan, och som till sist slutar i evig förtappelse.

På den vägen behöver dock ingen gå. Jesus kan och vill lösa oss från allt, som vill binda oss vid förtappelsens väg. Han kan och vill hjälpa oss att följa sig på rättfärdighetens stig, som slutar i evigt liv. Överlämnen eder därför helt åt Jesus och följ den honom, så skall eder livsväg till sist sluta i evigt liv. Därtill förhjulpe oss Gud i sin nåd! Amen.

J. B. Gäuffin.

En kristendomstimme.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

Frits drog ett djupt andetag och sade med innerlig övertygelse: "Doktor Hartman är en härlig karl, men jag är en lymmel, det inser jag nu. — Jag kom in i lärarerrummet", fortfor han, "men där var bara vaktmästaren, och han talade om, att läkaren tillkallats, för att doktor Hartman svårt skadat sin hand. Jag stannade ändå kvar i lärarerrummet för att vänta på honom. Plötsligt urskilde jag tydligt röster i rummet bredvid, och den ena var mycket upprörd. Jag förstod, att det var rektorn och doktor Hartman, som samtalade, och jag skall tala om, att hjärtat då satt i halsgropen på mig. Men då hörde jag doktor Hartman säga: 'Nej, jag ber er, anställ ingen undersökning, gör inte det, ty det skulle mycket fördärva det inflytande jag nu börjar få över pojkarne. Det är klart, att ett pojkestreck ligger till grund för olyckan, och jag tror mig också veta, vem uphovsmannen är. Men han kommer nog att frivilligt bekänna, det vet jag, och då skall jag ensam gå till botten med saken.'

Rektorn var tyst en stund, men så sade han: 'Ni har inlagt så stora förtjänster om er klass, herr doktor, att jag naturligtvis måste respektera edra bevekelsegrunder. Men ändå — —!' Så stredo de ännu en stund, till dess rektorn slutligen gav med sig. Och så kom doktor Hartman ut till mig med sin ombundna hand, och då — då — ja, ni kan väl förstå — när han ser på en så där — åh, han är en härlig karl!"

Mera kunde vi inte få ur Frits. Under tystnad intog han sin plats, och vi kände oss alltför allvarligt stämnda för att vilja störa honom.

Knappt hade han satt sig, förrän dörren gick upp, och rektorn trädde in. Han såg mycket allvarsam ut, då han steg upp i katedern, och i salen var så tyst, att

man kunnat höra en knappål falla till golvet.

"Doktor Hartman är i dag hindrad att hålla sin lektion, jag skall taga den i stället", sade han. "Vi vilja hoppas, att han snart åter skall kunna sköta sin plats i vår skola på samma välsignelserika och osjälviska sätt som förut. På hans uttryckliga önskan spiller jag intet ord över det, som skett här i dag, jag vill bara säga eder, att ni kan vara tack samma att hava fått undervisning av en sådan lärare. — Men då klockan nu är tre kvart på nio, skall vi inte gå igenom eder läxa tills i dag — den får vänta tills en annan dag. Slå upp edra biblar, så skola vi tillsammans läsa det trettonde kapitlet i första korintierbrevet."

Aldrig kan jag glömma denna kristendomstimme. Det låg en egendomligt högtidlig stämning över den liksom över rektorns varmhjärtade ord, då han så enkelt och övertygande talade om den största kärlek, som funnits på jorden, om den kärlek, som tror allting, som hoppas allting och som fördrager allting.

En gång såg jag mig om efter Frits Elers. Han satt med huvudet lutat i handen, och jag tror nästan, att hans ögon stodo fulla av tårar. — Både han och vi alla kände, att vi i dag upplevat någonting stort, som i våra hjärtan slagit an strängar, vilka aldrig skulle upphöra att dallra. —

Doktor Hartman fick enligt sin egen bestämda önskan stanna kvar ännu ett år såsom vår klasslärare. Sedan hade vi ingenting gemensamt förrän i sista klassen, där vi hade honom till lärare i historia. Och även sedan jag slutat skolan fortfor han att vara min vän, ja, jag kan säga, han blev mig en vän för hela livet. — Han var verkligen en god man, som jag har oändligt mycket att

EN LITEN KARLAKARL.

tacka för, och han var en av de få, vilkas förlust alla ädla människor känna stor och smärtsam.“

Morbror Ludvig tystnade och såg tankfull ut genom fönstret i trädgården, där

höstens vissnade blad långsamt föllo till marken.

Men vi barn hade blivit mycket allvarsamma, och den kvällen stördes ingen av någon bullrande lek. (Slut.)

Matematik.

A är så, och B är så,
huru stor kan C då vara?
Det är nå't all tänka på.
Säg mig du, om du kan svara!

Sune river i sitt hår,
tänker så det riktigt knakar,
men likväl det inte går,
och på talet han sig stakar.

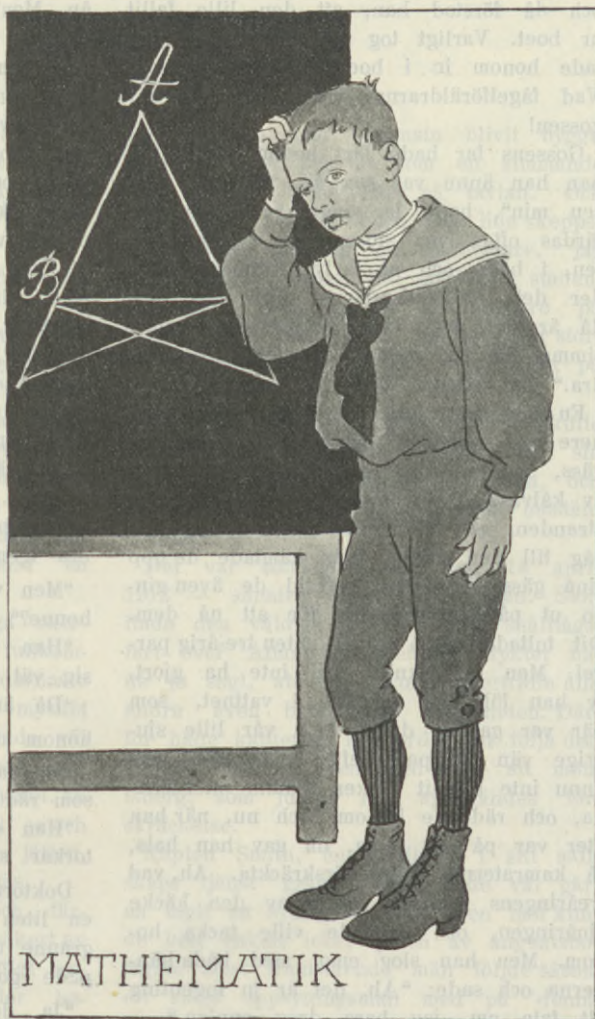
Spetsig vinkel — eller hur —
är ju mindre än den räta?
Sune grubblar, blir så sur
som han surkart råkat äta.

Åj, åj, åj, hur skall det bli,
om jag ej får talet riktigt!
Far han säger: »Geometri
är ett ämne, som är viktigt.»

Stackars Sune, riv ditt hår
och försök att reda talet,
ty var säker, att du får
bannor, om det blir för gale!

Och var viss att livet sen
värre frågor på dig ställer.
Så hugg i på nytt igen!
Skam åt den som slår och
gnäller!

ELLA!

En liten karlakt.

Med porträtt.

Den här lille karlen tycker jag om, och det är inte bara jag utan många med mig. Och det är inte underligt, ty nu ska du få höra:

Han hade ännu inte börjat småskolan, då han en dag gick genom en skogs-dunge. Det var försommar, och fåglarna sjöngo som allra vackrast. Men just vid

skogsstigens kant fick han se en liten alldeles hjälplös fågelunge ligga i mos-san. Fågelungen hade inga vingfjädrar ännu, knappast dun på kroppen men en lång hals och ett stort huvud. Ängs-ligt pipande flögo fågelungens föräldrar omkring och sökte förgäves hjälpa ho-nom. Gossen såg sig undrande omkring. Jo, där i busken såg han ett fågelbo,

och då förstod han, att den lille fallit ur boet. Varligt tog han fågelungen och lade honom in i boet till hans syskon. Vad fågelföräldrarna tyckte om den där gossen!

Gossens far hade lärt honom simma, innan han ännu var sex år. "Ser du, gossen min", hade far sagt, "vi människor färdas ofta över större och mindre vatten, i båtar och på fartyg. Stundom händer det, att farkosterna förolyckas, och då är det gott, om människorna kunna simma för att rädda sig själva och andra." Ja, gossen lärde sig simma.

En dag voro han och flera andra barn nere vid stranden och lekte med båtar och gäss, som de gjort av sammanvikta strån av kålvass. De satte ut dem vid den ena stranden, och så fördes de av vind och våg till den andra. Där hämtade de upp sina gäss och båtar, varvid de även gingo ut på klappbryggan för att nå dem. Dit tultade också ut en liten tre-årig parvel. Men det skulle han inte ha gjort, ty han föll och ramlade i vattnet, som här var ganska djupt. Men vår lille sju-åriga vän hoppade efter den lille, som ännu inte hunnit varken sjunka eller skrika, och räddade honom. Och nu, när han åter var på det torra, då gav han hals, så kamraterna blevo förskräckta. Åh, vad treåringens föräldrar höllo av den käcke sjuåringen, och vad de ville tacka honom. Men han slog emot med båda händerna och sade: "Åh, det är ju ingenting att tala om, jag bara drog opp'en."

Vår lille man kunde också gå på skridsko. En dag nu i vinter var han ute och åkte skridsko på ån, som flöt förbi hans hem. Men han höll sig stadigt till åkanten, där isen var tjock och fast, ty mitt i strömdraget var isen tunn och svag. Från granngården kom en liten flicka och sprang i rask fart ut på isen och slog en väldig kana på mitten av

ån. Men det skulle hon ha aktat sig för, ty just där hon stannade, brast isen under henne, och med ett förfärligt nödrop sjönk hon och sjönk med huvudet under vattnet, så att det i ett nu blev tyst. Gossen skyndade upp efter en lång bräda och var som en pil nere på isen igen, skyndade av med skridskorna och ut till vaken, där hans lilla granne sjunkit ned. Nu såg han henne komma upp igen. Han fick tag i hennes två långa hårflåtor, drog henne försiktigt till sig och fick henne slutligen upp på isen. Nu kommo stora människor till, och de tömde vattnet ur flickans lungor, skyndade in med henne och bäddade ned henne i en varm säng. När doktorn kom, var all fara över. Hon skulle bara hålla sig i sängen några dagar, så skulle allt snart vara bra igen.

"Men var ha vi pojken, som drog upp henne?" frågade doktorn.

"Han bor i granngården. Han håller sig väl inne, för han blev också våt."

"Då är det väl bäst jag tittar in till honom också."

"Goddag, här inne! Var ha vi gossen, som räddade grannflickan från att drunkna?"

"Han sitter i köket framför brasan och torkar sina kläder."

Doktorn gick in till honom. "Du var en liten karlaktarl du, som tog upp din granne ur vaken", sade doktorn och klappade gossen på huvudet.

"Ja, det var inte så märkvärdigt. Hon hade så långa hårflåtor, som låg och flöt på vattnet, och dem tog jag tag i. Men det var de stora, som rullade vattnet ur henne och hjälpte henne att få liv igen."

"Ja, ja, en karlaktarl är du i alla fall", sade doktorn, klappade honom ännu en gång på huvudet och gick.

Men visst tyckte alla mycket om den där gossen. *J. B. Gauffin.*

Titanic.

Av Line Elpenor.

så vackert, mamma! Har du någonsin sett ett så vackert fartyg? — Kan vi inte få stanna och se på det en liten stund?”

Och den lille nio-årige pysen drog i moderns fina spetsschal, så att den löpte fara att slitas sönder.

Den vackra, ännu unga modern blev dock ej otålig. Hon kände sin gosse och hans intresse för allt som hör till sjöfarten. Visserligen lossade hon hans hand från spetsschalen, men sedan stannade hon beredvilligt med honom framför det stora butiksfönstret och såg med nästan lika stort intresse som han på den stora ångaren, av vilken var utställd en stor fotografi i fönstret.

Det var en ångare med många skorstenar och utrustad med alla de fullkomligheter, som utmärka de modärnaste ibland dem. Den var verkligen mycket vacker, denna tavla, och man kunde väl förstå Alfreds förtjusning, som kom honom att hoppa än på det ena benet, än på det andra. Man kunde så väl se och beundra allting hos den flytande jätten, dess lyx, dess rikedom och elegans.

Skeppet hade breda trappor och därbredvid storartade hissar, vilka säkert av de resande skulle komma att flitigt användas, ty några förklarande rader betecknade det avbildade fartygets höjd från översta däck till kölen, vara lika med ett hus på sex våningar. Det var också sörjt för simbassäng, tennisplan, en trädgård med stora palmer o. dyl. Och de båda åskådarna kunde icke se sig mätta på alla härligheterna.

“Mamma, vad heter fartyget? Aldrig någonsin har jag sett ett sådant”, sade den lille.

“Aldrig har heller ett fartyg sådant som denne Titanic farit över Atlanten”, svarade hans mor. “Man har givit det ett sådant namn, emedan det skulle påminna om den där jätten, som ville storma himmeln. Det är det största och vack-

raste fartyg, som någonsin blivit byggt. Se bara, det ser ut som en simmande stad till och med här på tavlan. Och man säger, att det kan inte lida skeppsbrott. Men låt oss nu gå vidare, jag har många ärenden att uträtta i staden. En annan gång får du se närmare på Titanic, och vem vet — när du blir stor, får du kanske också fara över havet på den.” —

Men ack — dessa moderns ord skulle aldrig gå i fullbord. Genast vid sin första resa gick Titanic till botten, och det under de mest fruktansvärda omständigheter.

Det var söndagsaftonen den 14 april 1912 — således för ett år sedan. Stolt ilade den väldiga ångaren med snälltägsfart över Atlantiska oceanen. Ryktet hade ju sagt, att den skulle överträffa alla andra även beträffande hastigheten. Därför hade kaptenen fått order att följa den kortaste vägen även med fara att möta isberg, som ju är alla sjöfarandes förskräckelse.

Kapten Smith, en försiktig, i sitt sällskaps tjänst gränad man, hade väl gärna tagit en sydligare kurs, men han kunde helt enkelt icke, ty en av ångbåtsbolagets mest framstående män följde såsom ett slags uppsyningsman med på denna första resa. Så tog man den nordligaste linjen, emedan den var kortast, ehuru redan samma förmiddag den trådlösa telegrafens förkunnat: “Isberg i närheten”.

Det är underligt men likväl sant: på detta med den mest utsökta lyx utstyrda fartyg, hade man gjort små besparingar, när det gällde de allra nödvändigaste räddningsartiklar. Så ägde Titanic ingen strålkastare, som hade kunnat genomtränga mörkret och lysa över de djupa vattnen. Vid utsiktsposten på högsta masten saknades kikare, och blott var tredje timme undersöktes vattnets temperatur. Sjunker denna till nära vid noll,

då äro isberg icke långt borta. Att mäta var tredje timme det betyder en gång på sjuttio kilometer. Och huru många isberg kunde man icke möta på denna långa sträcka!

Och dock — ingen levande själ synes denna sköna söndag hava känt ett spår av fruktan. På förmiddagen hade man firat gudstjänst på däck, sannolikt ledd av kapten Smith själv. Detta är nämligen en god sed, som övas på alla engelska ångare. Sedan på eftermiddagen hade man spelat tennis och roat sig på olika sätt, och under hela tiden hade musikkåren, under ledning av kapellmästaren, Wallace Hartley, spelat det ena sköna musikstycket efter det andra.

“Åh, vad här är skönt!” Detta var ett utrop, som säkert många gånger upprepats under dessa timmar. “Ty vid gynnsamt väder finns det väl knappt någonting, som erbjuder en behagligare tillvaro, än en sådan oceanångare”, så lyder vittnesbördet från alla, som någon gång gjort en sådan resa över havet.

Så var aftonen inne. I den praktfulla, första klassens matsal var dukat för femhundra personer, och här serverades de utsöktaste rätter. Men så kostade också överresan för första klassens passagerare över aderton tusen kronor, och då varade resan — en knapp vecka!

Nu var mörkret inne, och då blev aftonkyllan mera kännbar, varför de passagerare, som icke ännu ville lägga sig, vandrade fram och åter på däck, väl inhöljda i dyrbara pälsar eller bekväma reskappar, medan det elektriska ljuset strålade, såsom om det vore mitt på ljusa dagen, och musiken spelade de ljuvligaste, mest smältande melodier.

Då — plötsligt — träffades Titanics främre del av ett isberg. Men stöten kändes så ringa, att man har liknat den vid en smekning, icke en gång den erfarne kapten Smith syntes hava blivit oroad därav. Man ångade obekymrat vidare, och ingen vet riktigt, om det var ett par minuter eller först ett par timmar senare, som de olyckliga erforo, att den

gapande avgrunden stod redo att uppsluka dem. Ty de så kallade vattentäta skotten slogos sönder som glas, och genom en bred springa, som icke mera kunde stängas, flödade vattnet in i fartyget.

Vad månede de hava känt dessa många hundrade, när de mitt i sin lyckliga stämning plötsligt hörde, att döden var så nära? Ty i händelse av fara voro nämligen mer än hälften av passagerarne dömda till döden, då ångaren med all sin lyx för övrigt icke hade räddningsbåtar, tillräckliga för halva antalet. Ja, just för lyxens skull, hade man måst försaka dessa båtar, ty båda delarna hade varit för tungt för ångbåten.

“Räddningsbåtar kosta pengar, och inbringa ingenting”, hade man sagt. “Men resaurang, simbassäng, teatern, de turkiska baden, tennisplatsen — allt detta skall taga in penningar i våra fickor.”

De olyckliga människorna hade räknat lättsinnigt. Titanic själv hade kostat omkring trettio millioner kronor, och dess passagerare förde med sig oerhörda summor. Man har sagt, att diamanter för mer än tjugufem millioner kronor funnos på fartyget. Den vitt berömda “blåa” diamanten, som ensam var värd en och en halv million, var dock därvid icke medräknad. (Forts.)

Bibelläsning

eller vad står det i nästa söndags text?

Veckan 14—20 april 1913.

- M. 14. Mark. 12: 13—17. Var och en sitt.
 T. 15. v. 13. Fariséer och herodianer.
 O. 16. v. 14. Deras skrymteri och list.
 T. 17. v. 15. Jesu vishet.
 F. 18. v. 16. De bekänna sitt beroende av kejsaren.
 L. 19. v. 17. Var och en sitt.
 S. 20. Rom. 13: 7—8. Ingen något skyldige.

Söndagsskoltext för den 20 april.

4 söndagen efter Påsk.

Var och en sitt.

Mark. 12: 13—17.

Minnesvers: Mark. 12: 17 b. Och de förundrade sig över honom.